

ISSN 1643-0050

magazyn

OTORYNO-
LARYNGOLOGICZNY

P R O G R A M

KRAJOWA KONFERENCJA RYNOLOGICZNA

z okazji jubileuszu 15-lecia

SEKCJI RYNOLOGII

i CHIRURGII PLASTYCZNEJ TWARZY PTORL-ChGiS

WARSZAWA, 3-4 GRUDNIA 2010

VII KRAJOWE FORUM
RYNOLOGICZNE

RYNOLOGIA POLSKA
STOWARZYSZENIE

KRAJOWA KONFERENCJA RYNOLOGICZNA

z okazji jubileuszu 15-lecia
SEKCJI RYNOLOGII i CHIRURGII PLASTYCZNEJ TWARZY PTORL-ChGiS

WARSZAWA, 3-4 GRUDNIA 2010

Organizatorzy:

SEKCJA RYNOLOGII i CHIRURGII PLASTYCZNEJ TWARZY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA OTORYNOLARYNGOLOGÓW
– CHIRURGÓW GŁOWY i SZYI

ODDZIAŁ CHIRURGII GŁOWY i SZYI
WIELKOPOLSKIEGO CENTRUM ONKOLOGII
W POZNANIU

KLINIKA OTOLARYNGOLOGII
WARSZAWSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

RYNOLOGIA POLSKA
S T O W A R Z Y S Z E N I E

Sponsorzy:

– 15 PUNKTÓW EDUKACYJNYCH –

KRAJOWA KONFERENCJA RYNOLOGICZNA

z okazji jubileuszu 15-lecia
SEKCJI RYNOLOGII i CHIRURGII PLASTYCZNEJ TWARZY PTORL-ChGiS

WARSZAWA, 3-4 GRUDNIA 2010

SEKCJA RYNOLOGII i CHIRURGII PLASTYCZNEJ TWARZY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA OTORYNOLARYNGOLOGÓW
– CHIRURGÓW GŁOWY i SZYI

Zarząd:

- prof. dr hab. med. Wojciech Golusiński – przewodniczący
- dr Eliza Brożek-Mądry – sekretarz
- prof. dr hab. med. Dariusz Jurkiewicz
- prof. dr hab. med. Antoni Krzeski
- prof. dr hab. med. Maciej Misiołek
- prof. dr hab. med. Paweł Strępek

Adres do korespondencji:

Oddział Chirurgii Głowy i Szyi i Onkologii Laryngologicznej
Wielkopolskie Centrum Onkologii
im. Marii Skłodowskiej-Curie

ul. Garbary 15
61-866 Poznań

KRAJOWA KONFERENCJA RYNOLOGICZNA

z okazji jubileuszu 15-lecia
SEKCJI RYNOLOGII i CHIRURGII PLASTYCZNEJ TWARZY PTORL-ChGiS

WARSZAWA, 3-4 GRUDNIA 2010

RYNOLOGIA POLSKA

S T O W A R Z Y S Z E N I E

Zarząd:

- prof. dr hab. med. Antoni Krzeski – prezes
- dr n. farm. Sławomir Białek
- dr med. Marcin Straburzyński

Siedziba Zarządu:
ul. Hoża 37, lok. 5
00-681 Warszawa

KRAJOWA KONFERENCJA RYNOLOGICZNA

z okazji jubileuszu 15-lecia
SEKCIJ RYNOLOGII i CHIRURGII PLASTYCZNEJ TWARZY PTORL-ChGiS

WARSZAWA, 3-4 GRUDNIA 2010

ARTIFEX RHINOLOGIAE POLONICAE

prof. Grzegorz JANCZEWSKI (Polska)
prof. Eugene B. KERN (USA)
prof. Benoît LENGELÉ (Belgia)
prof. Valerie LUND (W. Brytania)

prof. Gilbert J. NOLST TRENTÉ (Holandia)
prof. Heinz STAMMBERGER (Austria)
dr John F. PALLANCH (USA)

AMICUS RHINOLOGIAE POLONICAE

dr Bernard ARNOUX (Francja)
prof. Claus BACHERT (Belgia)
dr Timothy BEALE (W. Brytania)
prof. Manuel BERNAL-SPREKELSEN (Hiszpania)
prof. Ewa BERNATOWSKA (Polska)
prof. Stanisław BIENI (Polska)
prof. Paul van CAUWENBERGE (Belgia)
prof. Peter A.R. CLEMENT (Belgia)
dr Monika CZAPSKA (Polska)
dr Berrylin J. FERGUSON (USA)
dr Oren FRIEDMAN (USA)
prof. Philippe GEVAERT (Belgia)
prof. Wojciech GOLUSIŃSKI (Polska)
dr Iwona GROMEK (Polska)
prof. Mieczysław CHMIELIK (Polska)
prof. Peter HWANG (USA)
prof. Elżbieta HASSMANN-POZNAŃSKA (Polska)
prof. Dariusz JURKIEWICZ (Polska)
pani Zofia KUCÓWNA (Polska)
prof. Marek KULUS (Polska)
prof. Jerzy KRUSZEWSKI (Polska)
prof. Kurt LEDRACH (Szwajcaria)
dr Meron LEVITATS (USA)
dr Jan MACKAY (W. Brytania)
dr Andrzej MARCINKOWSKI (Polska)
prof. Thomas J. McDONALD (USA)
prof. Leslie MICHAELS (W. Brytania)
dr hab. Wojciech MIKULEWICZ (Polska)

dr Kerry D. OLSEN (USA)
prof. Metin ÖNERCI (Turcja)
prof. Wiktor OSIATYŃSKI (Polska)
dr hab. Ewa OSUCH-WÓJCIKIEWICZ (Polska)
dr John F. PALLANCH (USA)
prof. Pietro PALMA (Włochy)
dr James N. PALMER (USA)
prof. Ruby PAWANKAR (Japonia)
prof. Gerhard RETTINGER (Niemcy)
dr Tadeusz ROHOZIŃSKI (Kanada)
dr Julian ROWE JONES (W. Brytania)
dr Glenis SCADDING (W. Brytania)
dr Daniel SIMMEN (Szwajcaria)
dr hab. Bożena SKOTNICKA (Polska)
prof. Czesław STANKIEWICZ (Polska)
prof. Eberhard STENNERT (Niemcy)
prof. Tomasz STRAHL (Polska)
prof. Carl SNYDERMAN (USA)
prof. Andrzej SZCZEKLIK (Polska)
dr Zbigniew ŚWIERCZYŃSKI (Polska)
prof. Bożena TARCHALSKA (Polska)
prof. M. Eugene TARDY (USA)
dr Regan THOMAS (USA)
prof. Gilbert J. NOLST TRENTÉ (Holandia)
dr Ewa WOYDYŁO-OŚIATYŃSKA (Polska)
dr Antonio SOUSA VIEIRA (Portugalia)
prof. Edward ZAWISZA (Polska)
prof. Thibaut van ZELE (Belgia)

KRAJOWA KONFERENCJA RYNOLOGICZNA

z okazji jubileuszu 15-lecia
SEKCJI RYNOLOGII i CHIRURGII PLASTYCZNEJ TWARZY PTORL-ChGiS

WARSZAWA, 3-4 GRUDNIA 2010

KIEROWNIK NAUKOWY

– prof. dr hab. med. **WOJCIECH GOLUSIŃSKI**

Komitet naukowy:

- prof. dr hab. med. **S. Bień** (Kielce)
- prof. dr hab. med. **D. Jurkiewicz** (Warszawa)
- prof. dr hab. med. **A. Krzeski** (Warszawa)
- prof. dr hab. med. **K. Niemczyk** (Warszawa)
- prof. dr hab. med. **M. Misiołek** (Zabrze)
- prof. dr hab. med. **C. Stankiewicz** (Gdańsk)
- prof. dr hab. med. **P. Stręk** (Kraków)
- prof. dr hab. med. **M. Chmielik** (Warszawa)

KIEROWNIK ORGANIZACYJNY

– prof. dr hab. med. **ANTONI KRZESKI**

MIEJSCE OBRAD:

NOVOTEL AIRPORT, Warszawa, ul. 1 Sierpnia 1
tel. 22 846 77 07

KRAJOWA KONFERENCJA RYNOLOGICZNA

z okazji jubileuszu 15-lecia
SEKCJI RYNOLOGII i CHIRURGII PLASTYCZNEJ TWARZY PTORL-ChGiS

WARSZAWA, 3-4 GRUDNIA 2010

GOŚCIE HONOROWI:

- prof. dr med. Stanisław Betlejewski
- prof. dr med. Mieczysław Chmielik
- prof. dr med. Andrzej Obrębowski
- dr hab. med. Wojciech Mikulewicz
- dr med. Zbigniew Świerczyński

- prof. Luisa Bellussi (Włochy)
- dr Holger G. Gassner (Niemcy)
- prof. Piero Nicolai (Włochy)
- prof. Desiderio Passali (Włochy)
- prof. Gerhard Rettinger (Niemcy)

Piątek – 3.12.2010

GODZ. 8.30

OTWARCIE KONFERENCJI

GODZ. 8.45

WYKŁAD INAUGURACYJNY

ZMYŚL SMAKU

– prof. dr hab. med. Andrzej Obrębowski (Poznań)

9.30–11.30

Sesja I

GLIKOKORTYKOSTEROIDOTERAPIA DONOSOWA

moderator – prof. Antoni Krzeski

Grant szkoleniowy MSD

● **Patogeneza polipów nosa**

– prof. Rafał Pawliczak (Łódź)

● **Glikokortykosteroidy w terapii ostrego zapalenia
zatok przynosowych**

– dr med. Piotr Rapiejko (Warszawa)

● **Wpływ infekcji na przebieg przewlekłego zapalenia
zatok przynosowych z polipami nosa**

– dr med. Tomasz Gotlib (Warszawa)

● **Glikokortykosteroidoterapia donosowa**

– czy może być terapią monitorowaną?

– prof. Bożena Tarchalska (Warszawa)

11.30–12.00 kawa/herbata

Piątek – 3.12.2010

12.00–14.00 Sesja II

JUBILEUSZOWA

moderator – prof. Wojciech Golusiński

- ***Życie i dzieło dr. Zdzisława Pędziwiatra***
– prof. Andrzej Obrębowski (Poznań)
- ***Fizjologia nosa a chirurgia nosa i zatok przynosowych***
– prof. Stanisław Betlejewski (Bydgoszcz)
- ***Chirurgia funkcjonalna nosa i zatok przynosowych u dzieci***
– prof. Mieczysław Chmielik (Warszawa)
- ***Nieżyt alergiczny i samoistny: pytania, mało odpowiedzi***
– dr hab. Wojciech Mikulewicz (Wrocław)
- ***Dostęp chirurgiczny do zatoki czołowej wczoraj i dziś***
– dr med. Zbigniew Świerczyński (Bielsko-Biała)

14.00–15.00 obiad

Piątek – 3.12.2010

15.00–16.30 Sesja III sala na parterze

NOWE TECHNOLOGIE W RYNOLOGII

moderator – prof. Wojciech Golusiński

- ***Zastosowanie intubacji fiberoskopowej w trudnych drogach oddechowych***
– dr med. Paweł Andruszkiewicz (Warszawa)
- ***Plastyka naturalnych ujść zatok przynosowych u dzieci metodą Balloon sinuplasty?***
– dr med. Lechośław P. Chmielik,
prof. Mieczysław Chmielik (Warszawa)
prezentacja firmy Acclarent (*EUMED*)
- ***Zastosowanie radiochirurgii w patologii podniebienia miękkiego***
– dr Piotr Łach, dr Roman Głowacki (Kraków)
prezentacja firmy Ellman (*ARTIMED*)
- ***Wiedzieć więcej niż widzieć – nawigacja w rynchirurgii***
– dr med. Agnieszka Strzembosz (Warszawa)
prezentacja firmy Medtronic
- ***Zastosowanie mikronoża rotującego (shavera) w chirurgii zatok przynosowych***
– dr med. Piotr Pieńkowski (Poznań)
– dr med. Paweł Golusiński (Poznań)
prezentacja firmy Storz (*MEDIM*)

Piątek – 3.12.2010

15.00–16.30 Sesja IV sala na I piętrze

TEMATY WOLNE

moderatorzy – prof. Maciej Misiołek
prof. Tomasz Durko

- ***Materacowy szew przezprzegrodowy w rejonie pola Little'a jako metoda leczenia krwawień z przedniej części przegrody nosa***
  - S. Nitek, J. Wysocki, C. Niszczoła
(Zakład Anatomii Prawidłowej i Klinicznej
WUM, Klinika Otolaryngologii Oddziału Fizjoterapii WUM)

- ***Endoskopowe zespolenie nosowo-łzowe z zastosowaniem lasera i mitomycyny C***
  - M. Michalik, M. Prost, R. Różycki
(Centrum Medyczne MML, WIML, WIM Warszawa)

- ***Wpływ chirurgii plastycznej twarzy na stan psychiczny pacjentów***
  - N. P. Górski (Centrum Medyczne MML)

Piątek – 3.12.2010

Sesja IV cd.

- ***Zamknięcie perforacji nosowej z dostępu otwartego***
– N. P. Górski (Centrum Medyczne MML)
- ***Tętniak tętnicy dolnej tylnej mózdzku usunięty poprzez założenie klipsa naczyniowego z dostępu endoskopowego***
– M. Rusiecka, F. Marino, I. Alboid, J. Ensenat
(Barcelona, Hiszpania)
- ***Przypadek kompresyjnej torbieli zatoki klinowej leczonej endoskopowo***
– K. Dalke, P. Burduk, M. Orzechowska
(Klinika Otolaryngologii UM w Bydgoszczy)
- ***Brodawczak odwrócony w zatoce czołowej – opis przypadku***
– T. Gotlib, M. Held-Ziółkowska, A. Krzeski, K. Niemczyk
(Katedra i Klinika Otolaryngologii WUM)
- ***Dostęp przez zachyłek łzowy do zatoki szczękowej***
– A. Sieśkiewicz, M. Rogowski
(Katedra i Klinika Laryngologii UM w Białymstoku)

Piątek – 3.12.2010

- ***TPS, Bcl2 i ferrytyny w surowicy krwi chorych z polipami nosa***
  - S. Bratek, J. Pałac, R. Partyka, A. Pudelko,
D. Kokocińska, M. Misiołek
(Katedra i Oddział Kliniczny Laryngologii
i Katedra Anestezjologii SUM w Katowicach)
- ***Rzadkie ciało obce zatoki szczękowej powodujące
jej przewlekłe zapalenie, leczone drogą endoskopową***
  - Z. Kozłowski, J. Chmielecka
(Klinika Otiatrii, Laryngologii i Onkologii
Laryngologicznej USK w Łodzi)
- ***Postępowanie w krwawieniach z nosa w chorobie Rendu-
-Oslera-Webera: poszukiwanie nowych metod terapeutycznych***
  - E. Brożek-Mądry, W. Kukwa, P. Wójtowicz, A. Gałązka,
A. Galewicz-Zielińska, A. Kukwa
(Klinika Otolaryngologii, Oddział Stomatologii WUM)

16.30–17.00 kawa/herbata

Piątek – 3.12.2010

17.00–19.00 Sesja V

DYLEMATY ONKOLOGICZNE

moderator – prof. Czesław Stankiewicz

**● *O trudnych przypadkach i błędnych decyzjach
w onkologii rynologicznej dyskutują:***

- prof. Ewa Osuch-Wójcikiewicz
- prof. Stanisław Bień
- prof. Wojciech Golusiński
- prof. Romuald Krajewski
- prof. Antoni Krzeski
- prof. Maciej Misiołek

GODZ. 20.00 KOLACJA (hotel Novotel)

Sobota – 4.12.2010

8.00–9.30

Sesja VI

POSTĘPY W GLIKOKORTYKOSTEROIDOTERAPII DONOSOWEJ

moderator – prof. Andrzej Emeryk

Grant szkoleniowy GSK

- *Proces zapalny w chorobach alergicznych i jego implikacje terapeutyczne*
– prof. Andrzej Emeryk (Lublin)
- *Rozwój molekuł glikokortykosteroidów donosowych*
– dr med. Monika Świerczyńska-Krępa (Kraków)
- *Nowoczesne systemy podawania leków donosowych*
– dr med. Piotr Rapiejko (Warszawa)

Sobota – 4.12.2010

9.30–11.00

Sesja VII

WYKŁADY DO ZAPAMIĘTANIA*

moderator – prof. Stanisław Bień

● ***How to learn septorhinoplasty?***

– prof. Gerhard Rettinger (Niemcy)

Jak nauczyć się septorynoplastyki

● ***Endoscopic management for sinonasal malignancies***

– ***where do we stand?***

– prof. Piero Nicolai (Włochy)

*Endoskopowe leczenie guzów złośliwych masywu
szczękowo-sitowego – stan aktualny*

11.00–11.30 kawa/herbata

---

*tłumaczenie symultaniczne

Sobota – 4.12.2010

11.30–14.00 **Sesja VIII**

RYNOLOGIA DZIECIĘCA

moderator – prof. Mieczysław Chmielik

sekretarz – dr med. Józef Mierzwiński

- ***Septorynochirurgia – specyfika dziecięca***
– prof. Mieczysław Chmielik (Warszawa)
- ***From nasal allergy to asthma: the allergic march ****
– prof. Desiderio Passali (Włochy)
- ***OSAS in childhood: personal experience ****
– prof. Desiderio Passali (Włochy)
- ***Effective medical treatment of nasal polyposis,
other than systemic and topical steroids ****
– prof. Luisa Bellussi

---

*tłumaczenie simultaniczne

Sobota – 4.12.2010

Sesja VIII cd.

- ***Guzy nosa i zatok u dzieci***
– prof. Elżbieta Hassmann-Poznańska (Białystok)
- ***Aspekty foniatryczne schorzeń górnych dróg oddechowych u dzieci***
– prof. Grażyna Niedzielska (Lublin)
- ***Odrębności zapalenia zatok u małych dzieci***
– dr hab. med. Beata Zielnik-Jurkiewicz (Warszawa)
- ***Schorzenia alergiczne górnych dróg oddechowych w wieku rozwojowym***
– prof. Anna Zakrzewska (Łódź)
- ***Operacje endoskopowe zatok u dzieci***
– dr med. Lechosław Chmielik (Warszawa)
- ***Rzadkie przypadki operacyjne górnych dróg oddechowych u dzieci***
– dr med. Józef Mierzwiński (Bydgoszcz)

14.00–15.00 obiad

Sobota – 4.12.2010

15.00–17.30 **Sesja IX**

CHIRURGIA PLASTYCZNA TWARZY

moderator – prof. Paweł Stręk

sekretarz – dr med. Michał Krawczyński

- ***Principles of septoplasty***
– prof. Gerhard Rettinger (Niemcy)
- ***Septoplastyka jako operacja estetyczna***
– dr med. Michał Krawczyński (Łódź)
- ***Rhinoplasty complication***
– dr Holger G. Gassner (Niemcy)
- ***Reconstruction of nasal cleft deformities***
– prof. Gerhard Rettinger (Niemcy)
- ***Face lifting – past and present***
– dr Holger G. Gassner (Niemcy)
- ***Bezpieczna blefaroplastyka – doświadczenia własne***
– dr med. Michał Krawczyński (Łódź)

GODZ. 19.00 VII WIECZÓR AUTORSKI PROF. A. KRZESKIEGO